

ऋत्विजः प्रत्याह सहेन्द्रः इन्द्रसहितः किमिति न पात्यते ॥ २० ॥ तद्राज्ञो वचः श्रुत्वा आजुहुवुः साक्षेपमाङ्गानं दर्शयति तक्षकेति इहाग्नौ आशुपत मरु
त्त्वतामरुद्रणवता इन्द्रेण सह ॥ २१ ॥ ब्राह्मणैरुक्तेराक्षेपैः परुषवाक्यैः सतक्षकः तक्षकेण सह ॥ २२ ॥ अंगिरसः पुत्रो बृहस्पतिः प्राह ॥ २३ ॥
॥ २४ ॥ भवतु नामाजरामरः तथाऽपि पितृमारकं धक्ष्यामीति चेत्तत्राह जीवितमिति गतिः परलोकः अतो दुर्मरणनिमित्ता पितुर्दुर्गतिरनेन कृतेत्यपि
न शंकनीयमित्यर्थः ॥ २५ ॥ कथमन्यः सुखदुःखप्रदातानास्ति सर्पादीनामुपलभ्यमानत्वादिति चेत्तत्राह सर्पादिना जंतुः पंचत्वमृत्युमृच्छति प्रा
प्नोतीति यत् तदारब्धकर्मैव भुंक्ते स्वकर्मप्रयुक्ता एव सर्पादयो न स्वतंत्रा इति भावः ॥ २६ ॥ संस्थीयेत समाप्यताम् अभिचारकं हिंसाफलं दिष्टं प्राचीनं

पारीक्षित इति श्रुत्वा प्राह त्विज उदारधीः ॥ सहेन्द्रस्तक्षको विप्रानाग्नौ किमिति पात्यते ॥ २० ॥ तच्छ्रुत्वा जुहुवुर्वि
प्राः सहेन्द्रं तक्षकं मखे ॥ तक्षकाशुपतस्वेह सहेन्द्रेण मरुत्त्वता ॥ २१ ॥ इति ब्रह्मोदिताक्षेपैः स्थानादिन्द्रः प्रचालि
तः ॥ बभूव संभ्रांतमतिः सविमानः सतक्षकः ॥ २२ ॥ तंपतंतं विमानेन सह तक्षकमंबरात् ॥ विलोक्यांगिरसः
प्राहराजानंतं बृहस्पतिः ॥ २३ ॥ नैषत्वयामनुष्येद्रवधमर्हति सर्पराट् ॥ अनेन पीतममृतमथवा अजरामरः ॥
॥ २४ ॥ जीवितं मरणं जंतोर्गतिः स्वेनैव कर्मणा ॥ राजंस्ततोऽन्योन्यान्त्यस्य प्रदाता सुखदुःखयोः ॥ २५ ॥ सर्प
चौराग्निविद्युद्भ्यः क्षुत्तृड्ब्याध्यादिभिर्नृप ॥ पंचत्वमृच्छते जंतुर्भुक्त आरब्धकर्मतत् ॥ २६ ॥ तस्मात्सत्रमिदं रा
जसंस्थीयेताभिचारकम् ॥ सर्पा अनागसो दग्धा जनैर्दिष्टं हि भुज्यते ॥ २७ ॥ इत्युक्तः सतथेत्याह महर्षेर्मानय
न्वचः ॥ सर्पसत्रादुपरतः पूजयामास वाक्पतिम् ॥ २८ ॥ सैषा विष्णोर्महामाया बाधया लक्षणा यया ॥ मुल्यं
त्यस्यैवात्मभूता भूतेषु गुणवृत्तिभिः ॥ २९ ॥

कर्म अतः सर्पादृष्टप्रयुक्तस्य तवाप्ययं नापराध इति भावः ॥ २७ ॥

वाक्पतिं बृहस्पतिम् ॥ २८ ॥ ननु कथं विदुषामप्येवं संमोहः यतो ब्रह्मकोपात्परीक्षितो मृत्युः जनमेजयकोपात्सर्पाणामित्यादि तत्राह सैषेति त
स्यामहत्त्वं दर्शयति अलक्षणानलक्ष्यत इत्यलक्षणा अप्रतर्क्येत्यर्थः कासाविति अत आह ययाऽस्य विष्णोरेवात्मभूता आत्मांशभूताः प्राणिनः गु
णवृत्तिभिः क्रोधादिभिः सह भूतेषु देहेषु मुह्यन्ति बाध्यबाधकतां व्रजन्तीत्यर्थः ननु श्रमणादिना बाधितया तया कुतो मोहः स्यात्तत्राह अबाधया वा
धितुमशक्यया ॥ २९ ॥